

Construir un altre món

La dignificació del treball ja és una qüestió ètica

JOSEP M. ÀLVAREZ, secretari general de la UGT de Catalunya

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 7.10.08

M'ha resultat difícil d'escriure aquest article. És complicat parlar de treball digne sense caure en un cert eurocentrisme. És complex analitzar la qüestió al marge de la crisi econòmica que patim per causa del nostre model consumista i especulador, que exclou del paradís la immensa majoria dels habitants d'aquest món i que ara ens afecta a les societats desenvolupades d'una manera especial. Em costa abordar aquest tema sense sentir vergonya en comparar les cotes de progrés social de què gaudim als països desenvolupats amb els 218 milions d'infants que han de treballar per subsistir, amb el 80% de treballadors africans que han de viure amb menys de 2 dòlars al dia o amb el 43,5% de població que no guanya prou perquè les seves famílies superin el llindar de la pobresa.

És un fet desgraciadament constatable que per a massa gent d'aquest planeta l'aspiració a una feina digna sembla allunyada, si no utòpica. Això no vol dir que hagi perdut sentit aquesta reivindicació. Al contrari, ara més que mai cal construir un marc intel·lectual que defineixi un nou món. No és que sigui possible, és que és absolutament necessari. El futur de tots està en joc.

Ningú pot pensar que serà sostenible per gaire temps més que la riquesa i el benestar d'una minoria impliqui la desesperança i l'anorreament d'una immensa majoria condemnada a la misèria absoluta i la invisibilitat. No, evidentment. És per això que la dignificació del treball arreu del món ha esdevingut una qüestió d'ètica i de supervivència col·lectiva. Aquest és

el valor que vol i ha de representar la mobilització mundial que avui convoca el sindicalisme internacional.

És un crit que reclama justícia. Però, sobretot, és un crit d'alerta que encara obté més autoritat ara que els estats han de rescatar les principals entitats financeres; ara que el liberalisme ultra, encara que estigui políticament afeblit, continua la seva pressió sobre els drets laborals i les conquestes socials per tal de mantenir el seu pervers guió. És fonamental, doncs, recuperar l'autoestima perduda al llarg d'aquestes dècades de miratge econòmic, cínic capitalisme social i de certa desorientació ideològica de les forces de progrés.

S'HA DEMOSTRAT que el lliure mercat no té els mecanismes per solucionar els problemes que ell mateix genera. El tsunami financer que han causat les hipoteques subprime nord-americanes així ho ha evidenciat. Va caure el Mur de Berlín per manca de llibertat i ara està en crisi l'altre, el de Wall Street, per manca de control polític, per manca de regulació, per manca de sentit comú. Segons el meu parer, cometríem un greu error de càlcul si expliquéssim les actuals dificultats econòmiques tan sols des d'una perspectiva d'especulació i de corrupció financera. La cosa és molt més profunda. La mundialització dels mercats fruit d'aquesta nova era de globalització necessita amb urgència regles i normes que assegurin la intervenció dels poders públics democràtics i garanteixin els drets laborals i sindicals. L'any 2006 van morir 144 sindicalistes pel seu activisme i, per la mateixa raó, van perdre la feina gairebé 9.000. La globalització de l'economia també ha de comportar la globalització dels drets socials, dels drets humans.

NO SERÀ POSSIBLE un planeta que impedeixi el desenvolupament personal i col·lectiu de tothom sota les regles del liberalisme salvatge. És per això que aquesta Jornada Mundial pel Treball Digne que convoca la Confederació Sindical Internacional ha de ser un èxit. Hem de convertir aquest 7 d'octubre en un pas endavant en la construcció d'un altre món. Al nostre país, alçant la veu contra la precarietat dels contractes i per un salari mínim de 1.000 euros. A Europa, contra la Directiva del Temps de Treball que pretén la individualització de la negociació col·lectiva i afeblir-la com a principal instrument de defensa dels interessos dels treballadors davant l'empresa, i desregular la jornada laboral ampliant-la a 65 hores. I arreu del món, per convertir el treball digne en un valor universal, en un dret inalienable, en una fita assolible per a milions de persones.